(1)

श्रीरामभायापरिशातश्रृंगपर्वतिं पंचादिशजन्मलेसिनि कीपांवत्रशावकऐरावति कीडोंआलाभुतळी १
बळाबळाचेंकेशरि वस्त्राभरणाविणशरिरिं शोभाशोभतसेसाजिरि रंजवितसर्वदा २ जनकजननि
याविमनें वीसरूनिगेलीभुकताहान दर्शनिंअमृताचेनिपानें दृष्टीदेखत्तांसंतोष ३ रुषीआणिरुषी
च्यानारि देखवसोस्नेहभजतिभारि फळमुकादिउपचारि रंजवितसर्वदा ४ पंचलींगात्रिपुरांतक पंच
सिखरगिरिनानायेक तैसाहेंहोनियेक कदंनवचेभरले ५ प्राप्तजालावसंतमास सुखेंपाहिलावसंत
दीवस वनआवलोकनेंउल्हास पांडवराजा मानसि ६ पंचकुमरआलिंकुंनि कौतुकेंचालीलेयकपंथि
माद्रीआणिराजान्रपति भीन्नमार्गेविचरत ७ शातिलकच्युतचंपक पारिजातादिकुरंबक आ
नेकदृमआशोक विविधांपुष्पीशोभले ८ वीष नणीकसरोवरें विचित्ररंगाविपुस्करें भ्रमरगुंज
तिझुंकारें बहुकोकीळाकुजंति ९ मत्तकुंजरआणि कोराणिं राजहंसहंसिणि कुरंगडोळसाकुरंगणि
सुखेमोत्थुनिक्रिडति १० सुरतसंगिरकचाकें स्वइछारमतिकपोतकें देखोनिरतिन्यानायकें उदयोके
लामानसिं ११ हृदयपेटाराचासर्प कुफादेउनिलातोकंदर्प मृगशापाचाअतिसमिप गरुडदृष्टीदेखेना १२
बापहोणारागिगति लोपोनियासर्वयुक्ति विवेकविचारांविश्रांति काइजालीकळेना १३ समिप
पातल्यांमरण ऐसेघडेकर्मविहाण सर्वजाणतांविचक्षण होइलैआतानमहरा १४ बहुकाळभोग

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(2)

आ० थिआवाती सुंदरवनितायेकोंति कामाग्निंभजळेचिति मगमर्य्यादाकारसि १५ निकटसमुद्रराजकुम अ० २८
रिं सुवर्णतिलकाअतिसाजिरि कोमळफळाचियापरि पयोधरवाढिनले १६ गोरतेकर्दळीस्तंभजा
नु नितंबनांमध्यस्थानु त्रिवळीरेखानव्हतांबाणु काळव्याघेंविंधीला १७ पुरुषदेखोनिकामविकारिं
अंगनांसरकेंमाघारिं रायेंधरोनिकरपंजरिं अकस्मिलिंगबगं १८ पतंगकवळीदिपकळीका मधुक
रस्तेपावेपंचका विवरभाउनिसर्पमुखा मुशकजैसाप्रवेशे १९ रामहास्तेंकवळुनिवधु सव्यआसुडिनिरीबीं
दु वीवस्त्रकरुनिकामवधु वळेमैथुनासंघरें २० हाहा विचारनानायुक्ती चारितांमाजलाभद्रजाति
माद्रीरंभापर्णहोति सहसानवचेलोटलीयो २१ [illegible] सिनांभीउदरासिउदर हृदयाहृदयकांमातुर १
मेळउनिअधराअधरें चुंबनपानांभुलला २२ [illegible] खेळतांमैथुनखेळा प्राणहृदरंजालागोळा गा
त्रेंविकळतानेत्रसुखळां पंडुरतापातली २३ [illegible] चारिचाहृदयशयनि वीर्यस्खाळणहोतांसीलिं
गारिरसांडुनिपंचप्राणीं गमनकेलेंतत्काळ २४ मुरेवसुरयपाहे सुवति कुंदितस्वासोस्वासगति दीर्घ
स्वरेंरुदनांकरिति हाहाकांतम्हणउनि २५ तीचाजेंकतांरुदितस्वर समिपयेतिकोंतिकुमर माद्री
म्हणेपरतेपुत्र नेउनियांजवळीकें २६ अंतरें नेउनियांतलुज निकटपानजोश्रेष्ठमाजें जीवराहि
तदेखोनिमाज आंगासनित्रीयेचा २७ कोंतिम्हणेंवोमंदमति बहुकाळम्यांरक्षिलाम्यांनृपति जा

Joint project of the Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

जरितुंवा घातलाअसनर्थि वनांआणुनियेकुरा २८ यरिलुणेंपोमंदमति बहुकाकम्यांरासिलान्रप्तीं
आज्ञितुंवाघातलाअसनर्थि वनांआणुनियेकटा २९ अयहेंवारितांरायांते राजानविचारिगमनांतें म
नआनिवारजालयेथें आटकतु थेंहारिहारा ३० आतांदेईआज्ञावचन वहुमासवेंकरिगमन कों
ति म्हणेंतुंआसान म्हणोनिअेसेंजल्पसि ३१ सेवेसिंजेवडिलनारि तेसर्वकामांतेंआधीकारिं प्रेताप
सुनिदेहदुरीं सहगामिनिनिमियेथें ३२ प्रार्थीनिबोले [illegible] निष्टभाजा कांमसंपुर्णनांगहिमाज्ञा हृदईअली
गुनिराजा प्रवेशानकुतांसि ३३ मासेनिकामें [illegible] राणि मीचहोरनसांगातिणि म्रतारलोकदे
वसदनि वसतेकरिमजमांगें ३४ तिघासमा [illegible] बाळें लळेनेपाळीसिस्नेहाळें तुस्रीचअस
ति तथेंम्यांबाळें विशेषकायम्यांबोलावे ३५ म्हणा [illegible] निपुरुशतेंअलींगन देतांसांडिलतत्काळप्राण
कोनिलुणेंकरणेंकोण प्रारब्धाचेंपाहाणें ३६ [illegible] जालीदुजिम्हणी मीनल्यांतापसाच्याकोटी बा
ळकेंधरूनियांपोटिं श्रांतविकोतितें ३७ मुळभारतामाजिजाण संदेहस्तनिरोपण वनिपंडुचेंदहन स
हगमनमाद्रिचें ३८ पुढेंतिरुषेश्वरघेउनिप्रेत पातलेंहास्तनापुरप्रांत नेथेंकौरवाचेनिहातें देहदहन
दोहिचें ३९ आसोव्यासवदलाअैसें तुम्हीहिश्रवणकरावेंतैसें कवितदुषणगेविजेअैसें कारणकांहिएा
सेनां ४० मुनिशांतस्र्गगनिवासि म्हणतिराजागुणेकरासि सुहृदसागुनिपनवासिं आम्हांसमिपराहिकां ४१

2A

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

आ० भक्तीविनितअर्जवगुणिं सप्ततिस्वरमधुरवाणिं बहुकाळभवभंजनि सुरवीकेलें आमुतें ४२ माग्नें प्र०
साधला सुपुत्रांतें काळेंपावला म्हणतें स्त्रीपरिग्रह आणिं प्रेतें स्थळाप्रतिपावउं ४३ समागमें कुमरें २८
उपरलुनि दोन्हि कळीवरें लंघोनि आणिकें देशांतरें कौरवपुरापातलों ४४ नगराबाहेरी गंगाकुळा नि
(3) कयोकलातापसमेळा प्रेतसिबीका गेविलीतळां उत्तरुनियां गुरुकी ४५ कौंति आणिं पांचहि कुमर वेष्टीत
संगे रूषेश्वर देखोनि पातला राजेहूर तयावार्त्ता जाणविली ४६ पंडुनिधन पावला वनि माद्रीसहित सिरंदे
न्हीं पंचहि पुत्र सुलक्षणि घेउनि रूषी पातले ४७ जाउनि यसांगा रायातें भीष्मबाल्हीक धृतराष्ट्रातें ह
पाचार्यादि विदुरातें सिघ्र येथें पाचारा ४८ दुर्योधनादि राजकुमर आमसा धोरथोर सगोत्र २
समंधी आपार आवघे येथें आणावे ४९ पंडुबं [illegible] ळीकासहित सत्सवंतितें जाणवा मातें वेष्टीत सु
शायेकरात गांधारिनें पाचारा ५० वर्त्तारूपेनि [illegible] हस्तनापुरीं सांगत्तां हेरि श्रवोनि घरोघरिं वी
स्तारली बहुमुखें ५१ वार्त्ता पडतां कर्णपुटिं चालीले पौरजानिया थारिं नारिनरांचि बहुदाटि धरातळीं
नसमाये ५२ वर्णवर्णजा पातल्या अवराहि पगउ जाती आनेक जिवितवृत्ति कर्त्ता सर्वहि पातले ५३ कौं
तिआणिं पंडुकुमर आले ऐकोनि सत्वर धाविनले लाहाणथोर भर्त्तवृंत पाहावयां ५४ भीष्मबाल्ही
कसोमदंति विदुरपुत्रविचारिसुमति वहनांरूढ हृदयपंक्ती येकयेक पातले ५५ मद्रसेध वंशपाच्यार्य सुव
र्णसिबीकीअंबिकानंदनें धृतराष्ट्र म्हणें प्रतापसुर्य आजि पंडु मावळला ५६ रथकुंजरअश्वयानि सुत्रो

3A

सुशोभितवस्त्राभरणीं छत्रच्यामरवाद्यध्वनि राजकुमर निघाले। ५७ येकोत्तर शतपुत्रपती आरूढ जाली
यांसुखासनि मुख्यराज्याधिस्वामीणि रत्नसिंबीकें गांधारि ५८ कासिस्वरादिकुमरिं सत्यादिस्थविली नगरि
रुदितकरितां शोकस्वरिं कोंनि समिपपातल्या ५९ प्रधान शैन्यक सेवक सैराजसमेधीसहितलोक व्यामक
विनियोगें देसिक जनमहाजनपातले ६० आवलोकुनि तापसजन भीष्में घातले लोटांगण रुषीबोलतिग
जीन म्हणतिआवघेजन ऐकाहो ६१ राज्यवैभव संगति सांडुनिपंडुविवेकस्तुति राहिल्याआमुचे सं
गति शतश्रृंगबहुकाळ ६२ आचरोनिरिखतर तप मग केलीशरिरपाथें पंचदेवतांशरूपें पुत्रपंचक
काधले ६३ धर्मापासुनिवडिलधर्म वायुविर्यब भीम इंद्राचाहानरेंद्रोत्तम विजयपार्थधनुर्चांडा ६४ आ
श्वीनीं देवाचेविर्यज दोघेमाद्रिचेआत्मज कविगुरुतुल्यतेजपुंज नकुळआणिसहदेव ६५ देवतुल्यसमा
नदेवा पांडवपुनरपार्थिवां पांचांतुल्ययामानद माजि साहाणाआसेनां ६६ पीतापावलीयांमरण पात
लें वडिलांविशारुजानां आतां तुम्हींकरुनियांकरुणा परमश्रेहपावली ६७ सहजआसतांसभाग्यपीउ भो
गितिभेदीनिखंड स्नेहवादेंगणोनियांतोउें येशआप्तींजोउावें ६८ निधानपावलीयांनरेशा दीवसलोटले
समसैंदश वीधीनवेपुनिकुंतांशा कर्मसांगसंपादा ६९ असेंसांगोनिमिभाषति पांडवनिरखिलेसुहृदाहासी
देखतदेखतआदृश्यगति रुषीगेलास्वश्रमा ७० जैसेंभ्रामकमहेंद्रजाळी दाउनिहारवितकाळीं नांतरि
आछादेंनिराळी गंधर्वनगरेंजैसिं ७१ तैसेंतापसाचियाकोटि आप्रत्यक्षजालीयांसृष्टी आवघेआश्चिर्यमन

आ॰ येऐंजालेयांवायां ७३ दर्शनिदेउनिजादें उजानेघतां निघोनिगेलें र्‍हयरपुरुषभाग्याथिलें चाउकायेजा प्र॰
मुनि ७४ पांउवहृदई अलुउन धृतराष्ट्रकरिदिर्घरुदन मोहेंबंधुचेसहुण आठउनिविलपत ७५ सत्यवंति २८
आणिगांधारि कोंतिकवळोनिहृदयोत्तरिं शोककरिनदिर्घस्वरिं दुखभोगिरांहेतु ७६ धृतराष्ट्रविदुराख्य
साकरि वदेस नसदनजान्हविनिरिं उभउनिद्वादशरात्रि वसतिसमस्तीराहावें ७७ भार्यासहितहयशारि
रें आग्निसआर्पाराजोपचारें चंदनतुळसिव्रुक्षागर बील्वकाष्टमिश्रीतु ७८ धेनुरत्नेंबहुसुवर्णे सं
तिवेचुनिबहुतावर्णि उत्तरक्रियाऋषीचावदनि सं[illegible]सपाद ७९ क्वर्णालागिधनजोडिजे व्यर्थका
सयासंसारिजिजे असान्वेंसार्थकनकीजे जि[illegible]साखिवें ८० परिसोनिराजयाचेंउत्तर विदुरआणि ३
गंगाकुमर आदरेंउचेनिआनिसहर शवासमि[illegible] ८१ सुवर्णघरस्नातानुस्नात गंगोदकेंसुवर्णभरि
त स्वहस्तेंप्रक्षाळुनित्वरित धुतवस्त्रेंदाटली ८२ [illegible]चंदनदिपकस्तुरि कर्दमकरुनिनवनेशारि चरणां
पासुनिमस्तकवरि लोपुहातलेपीला ८३ पीतांबरतेगाटिभरित नेसविलाअतिशोभित अंगप्रत्यंगरत्न
खचित सर्वाभरणेंलेवविलीं ८४ मुगुटकुंडलेंकरिमेधखळा सुवर्णमाळासुमनमाळा चंदनपिष्टउधळा
कुंकुउधळाति ८५ यावरिवृक्षवनिति प्राकृतफेलामाद्रिप्रति आभ्यांगकरुनिस्वहास्ती वस्त्राभरणेंलेववि
लीं ८६ छत्रचामरवाद्यध्वनि राजविग्रहहोसिबीकायानिं साजिवंतैसाआउनियांनयनि शोककरितिसमस्त (७)

...of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

अंबीकाआणिंअंबाळीका हृदयपीटुनिकरितिशोक। आम्हांसांडुनिपरलोकां केविजातोसिपुत्रा ए
वस्त्रें आच्छादुनिवदन प्रसाचरसुकरितिदिर्घरुदन भीष्मविदुरांचेलोचन अश्रुपानिंउळमळीती ८८ सयुवं
तिपाळिगांधारी शोककरितिहाहाकारि कोंनिलागिबहुतनारि सांवरोनिचालविति ९० पाहोनियांनिर्मळि
तर चितारचिलीप्रचंडनिर अज्यतेलकनकघट सहस्त्रावधीआणिली ९१ अरक्तचंदनबील्वकाष्ठी वैसका
रचिलीनळवटिं वाळाउणांतियानारि आस्तरलेंनसुदरी ९२ पावरिंकुंकुमकेशरि शवेपहुडवीली
मास्तारिं कपुरभरिलीथरोवरिं जेविसेज्यारिंदपते ९३ वीरांनिश्राथीलीहाव्यवाट ज्वाळापेटल्याधडध
डाट धुपरिमळतेलघट सहस्त्रावधीआणिले ९४ आसेंजालीयांदेहदहन समस्तीसारिलींगंगास्नानें
उदकक्रियाविधीविधानें संपादिलेंवेदोक्त ९५ गो[illegible]अनुहदनंनगरिंकी वस्त्रागरहिपैंआनेकी देवतरांगि
च्यातरांकी हादशाराशिलोटिल्या ९६ संपादिलि[illegible]शीपावलीब्रह्मवृंदें धुग्धमधुदधीघृतें वोघेगं
गेमिनले ९७ सुवर्णरजतरत्नेंवस्त्रें असंख्यधेनुरिसहस्त्रें दक्षणानेतोरूपेश्वरें पुरेपुरेम्हणताति ९८
दीवसलोटलीयांनेरा चतुर्दशदिवसराजेश्वरा सुमुहुर्तप्रवेशनगरा पंडुग्रहापातलें ९९ पंडुन्रपाचेंरा
जसदनें सर्वसंपतिभरलींपुरें माजिपंडुनंदन कौंतिसहित स्थापिलें १०० जेंजेंकाहिमागतिजेव्हां
तेतेंतत्काळपावतितेव्हां रायाअज्ञापितांसर्वा आवस्यम्हणतिमंत्रियें १ आज्ञामागोनिसमस्ती नमस्कारिनिरांश्व
कौंति

आ॰ नगरवासीयेस्वगृहाप्रति जातेजालेसंतोषें २ पुसपेकसोटतांजाण धृतराष्ट्रयहुयेआपणें करिष अ॰ २८
त्रांचेंसमाधान करित्रांतवनकोतिरे ३ नेमसोटतांपंचरात्रि येउनिसांभाळीगंगापुत्र म्नेहेवि
स दुरआहारात पांडवाग्रहिंवृत्तैतुसे ४ तेविकाळीयासुजुनि पानलासमवतियेप्रति मातानेउनि
येकांति सुचनाकाहिआनुवादी ५ हीतावसाभावयातुसा श्येलेपानलोचारचकाजा वाक्यार्थपरि
सोनिमास्रा तयाचारितिवनंविं ६ येथुनिसंतोषे सुर्यआरक्त जोसाकेचाकाकउदितु तुटलादु
श्चिनांचावातु परिमंगनिस्वसुचकु ७ लोपल धर्मत्रि पाचार, वादलाआसहसआनाचारु विप्रकरे
राग्याचाविचारु नामेहिसांचेउरेना ८ माज[illegible] यचायुळोरे माजिनदरवेसरसारा नांदोषुधां ४
वतिसेरा जेसाहोसामाजला ९ सोमसोडिप्र्याद तें सांदजोडिलेआनर्थानें असेंयेथुनिक्तलिये
थें विप्रापाहिरेगळे १० रुषीजातिलबदरिवना सोडुनदितील दर्शनां पृथ्वीयासिनरलघना स्य
सकाहिउरविल ११ विर्पसांडिलेंतिमंत्रातें गुरुभक्तिगतिश्रद्धाधीत्तें देवलसांडुनिदैवत्तें पाषाणतेंव
र्तेंति १२ कुळामाजिउपजलकळी जेवोणवावेळुआळी क्षत्रिमात्रपृथ्वीतळीं संव्हारलतयोगें १३
गांधारिचावडीलकुमरु तोकुळगुरुवैस्वानरु साचेनिजापराधेसाचारु नांशाहोइल वृत्तरा १४ ब
रवेंकाहिनदिसेहष्टी पायावाटलेसर्वसृष्टी पारखागितुवाउवाउवि आतांचियेदुनिनिघावें १५ सांगिंथरि

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan

5A

सियासि मान्य। वरपडाहोसि सहस्त्रधायें। आधिलागलीयां आहे सांडुनि परतेपळांवें १६ आवरूपल
गोनिसरवंति उभयस्मृत्राधरूनि होति येउनिभिभविदुराप्रति आस्ताउसेनिश्चयें १७ भविष्यजाला
निसाचारें मान्यकेलेंगंगात मरें श्रेष्ठविचारमाउनियांविदुरें आस्तावन्चनबोळवि १८ पवित्रभागि
रथिनीर व्यासंसंगेनिरंतर विरक्तसरवीयांच्यासेजार त्यांनिंरानिजवळीकें १९ खडतरतपानियेअं
गिं उदारहोउनिदेहत्यागि परमगतिपावल्यातिंघी आस्थतिसमपाडें २० ईश्वरापुरुषउपजेजेंवीं तं
रिपरमपदिपाविजें असिं यालागिसाधुसंग [illegible] संजोउध्भारत। २१ पुढीलपैकथचें आनुसंघा
नें [illegible] रूपनेंसेंतिपरिसावें २२ भारतकथामृतवल्ली
श्रवणमंडपिनवरसफुलीं फुलोनिमोक्षसुफळा [illegible] लपोनिआलीफळभारा। २३ लीलावीश्वं
भरप्रसादें मुक्तेश्वागिरासुखानुवादें संतहृदयानंदपदिदोंदें हेंआश्रीर्यतवंनदें १२४ इतिश्रीआ०प्र० २८

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com